

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 40527-04-22 אלוס נ' נאמנות סוכנות לביטוח בע"מ

לפני כבוד השופט עדי הדר

התובע/המבקש: אלעד אלוס

נגד

הנתבעת/המשיבה: נאמנות סוכנות לביטוח בע"מ

פסק דין

לפני ביהמ"ש בקשה להסתלקות מתוגמלת מבקשה לאישור תובענה כייצוגית בהתאם לסעיף 16 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו – 2006.

1. המבקש הגיש ביום 14.4.22, בקשה לאישור תובענה כייצוגית כנגד המשיבה, עניינה של בקשה זו בהפרת הוראות סעיף 30 א לחוק התקשורת (בזק ושירותים), התשמ"ב – 1982. אשר אוסר, ככלל, הפצה ומשלוח של דברי פרסומת בלא קבלת הסכמה מפורשת מראש של הנמען בכתב. המבקש טען שקיבל למכשיר הנייד שברשותו הודעת פרסומת מהמשיבה. המבקש ביקש להגדיר את הקבוצה בשמה מוגשת התובענה הייצוגית כך "כל אדם אשר קיבל דבר פרסומת אשר שוגר על ידי המשיבה בניגוד להוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושירותים), תשמ"ב – 1982, וזאת בתקופה שקדמה להגשת התובענה נשוא בקשה זו ועד למתן החלטה בבקשת האישור וספג עקב כך נזק".
2. המשיבה, לאחר שביקשה וקיבלה ארכה, הגישה ביום 9.8.22, תשובה לבקשת האישור, בה טענה, שכשנה וחמישה חודשים לפני קבלת ההודעה, ביום 8.7.20, נכנס המבקש תוך כדי גלישתו בפייסבוק, למודעת המשיבה בנוגע "לקבלת הלוואה לכל מטרה", השאיר את פרטיו, לרבות שמו, מספר הטלפון שלו, I.P של מכשירו הסלולרי וביקש להצטרף לרשימת הדיוור שלה, כשתנאי לקבלת הדיוור הינו אישור תקנון המשיבה, אשר מפרט בדיוק את פרטיה, את אופן שליחת המידע והפרסומים ממנה. עוד טענה, שלמבקש אין עילת תביעה אישית נגדה, שעה שהוא זה שביקש להצטרף לרשימת הדיוור שלה.
3. המבקש, לאחר שביקש וקיבל ארכה, הגיש ביום 6.10.22 תגובה לתשובה, בה טען, שהוא עומד על דעתו כי מעולם לא הביע את הסכמתו לקבל דברי פרסומת מהמשיבה. יתר על כן, טען, ועל מנת למנוע כל ספק, מעולם לא פנה למשיבה, עובר למועד הגשת בקשת האישור, וביקש לרכוש ממנה שירותים כלשהם. עוד טען, כי הוא אינו יודע כיצד הגיעו פרטיו למשיבה ואין לשלול את האפשרות כי היא קיבלה את פרטיו מצדדים שלישיים. עוד טען,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 40527-04-22 אלוס נ' נאמנות סוכנות לביטוח בע"מ

- שהמשיבה מאשרת את טענתו לפיה על הודעת הפרסומת שנשלחה אליו לא הוצג שמה ואת היות ההודעה דבר פרסומת.
4. הדיון הראשון התקיים ביום 2.11.22. ביהמ"ש קבע מועד לשמיעת חקירות וקצב זמני חקירה.
5. עוד טרם התקיימה ישיבת שמיעת החקירות, הצדדים הגישו ביום 16.1.23 בקשה מוסכמת לאישור הסדר הסתלקות. במסגרת בקשת ההסתלקות, נטען שהמשיבה קיימה הליך סדור של הפקת לקחים וחידוד נהלים שמטרתו להבטיח כי כל דברי פרסומת המשוגרים באמצעותה ו/או על ידי מי מטעמה יעמדו בהוראות חוק הספאם. כמו כן, נטען, שהמשיבה תקפיד על משלוח דברי פרסומת לבתי עסק בהתאם להוראות חוק הספאם, ובכלל זה הודעה ראשונית חד-פעמית לבית עסק, שתישלח על ידי המשיבה או מי מטעמה שתכלול אך ורק "הצעה להסכים לקבל דברי פרסומת" כמצוות חוק הספאם. בנוסף, המשיבה תציין בכותרת כל דבר פרסומת שישוגר על ידה, את המילה "פרסומת" או "נאמנות" "NEEMANOT", ותסיר מרשימת הדיוור כל נמען שלא ניתנה הסכמתו המפורשת מראש לקבל דברי פרסומת.

דיון והכרעה

6. על פי הפסיקה, ככל שימצא בית המשפט כי התביעה על פניה איננה תביעת סרק, הנתבע קיים את שדנרש ממנו או התחייב לקיימו עוד טרם אישור הבקשה לתובענה ייצוגית, והמטרה הושגה, ניתן לאשר את בקשת ההסתלקות, כאשר מובהר כי הסתלקות כזו איננה מהווה מעשה בית דין ולכן אין בה להוות מחסום כלפי שאר הציבור מלהגיש תביעות, אם ימצאו לנכון לעשות כן. ראו סקית הפסיקה בת"צ (תא) 8473-04-20 עאמר נ' ד.ש.ש. (פורסם בנבו).
7. מכיוון שלטענת הצדדים, המשיבה עומדת כעת בדרישות הדין, ביהמ"ש לא מוצא להוסיף ולדון בבקשה העיקרית. על פי הפסיקה, בנסיבות אלה, אין חובה להורות על פרסום ההודעה בדבר ההסתלקות או להורות על איתור תובע מייצג חליף. עלויות נוספות אלו מיותרות בנסיבות העניין (ראו לעניין זה – סקירת הפסיקה בעניין עאמר).
8. לכן, ביהמ"ש מאשר ההסתלקות.
9. לעניין הבקשה לפסיקת גמול ושכר טרחה, ביהמ"ש מפנה לדיון שערך בת"צ 10083-09-21 זוהר נ' שופמיינד בע"מ (פורסם בנבו), שם נקבע כך:
10. לעניין הבקשה לפסיקת גמול ושכר טרחה, בעא 8114/14 - מרקיט מוצרי יעול בעמ נ' סונול ישראל בעמ' (פורסם בנבו) [2018] (להלן - "עניין מרקיט") עמד בית המשפט על המתווה הראוי בפסיקת שכ"ט במקרה של ההסתלקות מבקשת האישור ע"פ הוראות סע' 16 לחוק.
11. בעניין מרקיט הובהר כי כבשגרה אין לפסוק גמול ושכר טרחה לתובע המייצג ולבא הכוח המייצג במסגרת של הסתלקות מבקשת אישור תובענה כייצוגית. דרך המלך לתמרץ הגשת תובענות ייצוגיות וראויות, היא פסיקת גמול ושכר טרחה במקרים שבהם ההליך הייצוגי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 40527-04-22 אלוס נ' נאמנות סוכנות לביטוח בע"מ

- הוכרע לטובת הקבוצה. עם זאת הסתלקות מתוגמלת אפשרית, אלא שמדובר בחריג לכלל, ומשכך יש להיעתר לבקשות רק במקרים מתאימים.
12. לעניין זה ביהמ"ש מוצא להוסיף כי יש להבחין בין תביעות המוגשות לבימ"ש השלום ובין תביעות המוגשות בבית המשפט המחוזי, ואף בין תביעות שונות המוגשות בבימ"ש השלום, לעניין ההיקף האמתי של הנזק בו מדובר וככל שהנזק האמתי קטן יותר, יש לראות בכלי של הסתלקות מתוגמלת ככלי יעיל וראוי ולא דווקא חריג.
13. לפי **סעיף 16** לחוק, בבוא ביהמ"ש להכריע בבקשה לפסיקת גמול ושכר טרחה במסגרת הסדר הסתלקות מבקשת אישור תובענה כייצוגית, עליו לשקול שני שיקולים עיקריים: האם עלה בידי התובע המייצג ובא כוחו להצביע על עילת תביעה לכאורה נגד הגוף הנתבע; האם ההליך הייצוגי השיג תועלת עבור חברי הקבוצה. התועלת צריכה להיות ממשית ונוגעת לחברי הקבוצה. בנוסף, יש לשקול "שיקולי רוחב", ובפרט את הסכנות הגלומות בהסתלקות מתוגמלת למוסד התובענה הייצוגית ולציבור בכללותו ואת עניין הקבוצה והציבור הרחב, שקולם לא נשמע בהליך. לעניין זה ראו פסק הדין בעניין ת"צ 20-02-1992 **ציפורין נ' סקס סטייל 3000 (1995) בע"מ**.
14. כך נקבע כי משהגיעה הערכאה הדיונית למסקנה כי יש לפסוק גמול ושכר טרחה במסגרת הסתלקות, יש לעשות כן לנוכח העקרונות המנחים שבסעיפים 22 ו-23 לחוק, כאשר אין מדובר ברשימה ממצה של שיקולים. בעת פסיקת גמול ושכר טרחה יש משמעות ליצירת מדרג מבחינת שיעור הסכומים בהתאם לשלב בו הסתיים ההליך ולמידת החשיבות הציבורית הגלומה בהליך; כך נקבע כי שומה על בימ"ש לעשות שימוש זהיר בכלי של פסיקת גמול ושכר טרחה.
15. בצד הדברים הנזכרים הובהר כי בעניין הנדון אין "נוסחאות בית ספר" וההכרעה מסורה לערכאה הדיונית. ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בהחלטות בדבר פסיקת גמול ושכר טרחה, אך יש יסוד להרחבה מסוימת של פתח ההתערבות כאשר מדובר בהליכים ייצוגיים, בפרט לנוכח השלכות הרוחב לפסיקת גמול ושכר טרחה, ולעובדה שמדובר בכלי המשמש להתוויית מדיניות ראויה בתחום. הסכמת הצדדים בדבר פסיקת גמול ושכר טרחה היא בגדר המלצה בלבד, ויש לבחון אותה תוך שימת לב ל"בעיית הנציג". (ראו סקירת הפסיקה בעניין עאמר).
16. בעניינו, מאחר ובסופו של יום כתוצאה מהגשת בקשת האישור, המשיבה תיקנה הפגמים שנפלו אצלה, בכך שהמשיבה חידדה את נהליה הפנימיים ותתקן הפרסומים הנשלחים על ידה, הרי שעולה שלמבקש עמדה עילת תביעה טובה. בנסיבות העניין, ביהמ"ש קובע שהסתלקות מתוגמלת הינה פתרון מאוזן וראוי. ביהמ"ש לא מצא שהתקיימו הנסיבות שפורטו בעניין ציפורן שהביאו ביהמ"ש לקבוע כי אין מקום לאשר תשלום גמול ושכ"ט.
17. השקעת הזמן והטרחה של המבקש ובא כוחו בהליך נכון לשלב זה, ובמיוחד לנוכח כך שהגשת הבקשה השיגה את מטרתה העיקרית, מצדיקה פסיקת גמול.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 40527-04-22 אלוס נ' נאמנות סוכנות לביטוח בע"מ

18. לכן, ביהמ"ש מאשר הגמול ושכ"ט בא כוח המבקש שהוסכם בין הצדדים, כך שהגמול שישולם למבקש יעמוד על סך של 2,000 ₪ וכן החזר המחצית הראשונה של האגרה ששולמה. כמו כן, המשיבה תשלם שכר טרחת בא כוחו בסך של 5,000 ₪ בתוספת מע"מ.
19. באשר לבקשה לפטור מהמחצית השנייה של האגרה, ביהמ"ש מפנה לניתוח של הסוגיה שערך בת"צ 2749-05-21 ערמון נ' טבסקו החזקות בע"מ ואח' (פורסם בנבו) (להלן: "עניין ערמון").
20. בענייננו, בקשת ההסתלקות המתוגמלת הוגשה לאחר שהוגשה תשובה לבקשת האישור, תגובה לתשובה, התקיים דיון אחד וההליך היה קבוע לשמיעת חקירות המצהירים. בנוסף, בתיק הוגשו מספר בקשות בין אם לארכות למיניהן ובין אם לדחיית מועד הדיון. בנסיבות אלו, ביהמ"ש קובע שלא התקיים הטעם המיוחד למתן פטור מלא מהמחצית השנייה של האגרה. יחד עם זאת מאחר וכאמור טרם נשמעו חקירות המצהירים ונחסך זמן שיפוטי יקר, ביהמ"ש מורה על מתן פטור בסך של מחצית מאגרת המחצית השנייה. בהתאם להסכמת הצדדים, המשיבה תישא בתשלום זה.

סוף דבר

21. ביהמ"ש נותן תוקף של פסק דין לבקשת ההסתלקות, ומורה על מחיקת הבקשה לאישור תובענה כייצוגית, ודחיית תביעתו האישית של המבקש.
22. המשיבה תשלם למבקש גמול על סך 2,000 ₪, החזר המחצית הראשונה של האגרה ותישא בתשלום מחצית המחצית השניה של האגרה, וכן תשלם שכ"ט בא כוחו של המבקש בסך של 5,000 ₪ בתוספת מע"מ.
23. המזכירות תעדכן דבר מתן פסק הדין בהתאם לנדרש בפנקס התובענות הייצוגיות המנוהל במערכת הממוחשבת.

ניתן היום, כ"ד טבת תשפ"ג, 17 ינואר 2023, בהעדר הצדדים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 40527-04-22 אלוס נ' נאמנות סוכנות לביטוח בע"מ

עדלי הדר, שופט

